

SOCIAL- OCH MILJÖUTSKOTTETS BETÄNKANDE

Bestämmelser om återvinning av kasserade däck

1995-96

nr 8

HM nr 32

SAMMANFATTNING

Motionen

Ltl Christian Beijar m.fl. föreslår att lagtinget hemställer hos landskapsstyrelsen om att bestämmelser om återvinning och behandling av kasserade däck antas antingen i ett särskilt landskapsstyrelsebeslut eller i lag.

Utskottets förslag

Utskottet föreslår att motionen förkastas men bringar betänkandets motivering till landskapsstyrelsens kännedom.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Utskottet delar motionärernas uppfattning att återvinning av kasserade däck är synnerligen angelägen ur miljösynpunkt. Gummidäcken bryts inte ner i naturen och de utgör ett stort problem på soptipporna eftersom de lätt bildar luftfickor som skapar förutsättningar för råttor. Därtill finns det risk för att lättantändlig gas samlas i fickorna. En stor del av de däck som kasseras kan återanvändas efter regummering och resterande däck kan föras till riket för olika former av återvinning.

Som framgår av motionen gäller i riket sedan den 1 januari 1996 ett statsrådsbeslut om återvinning och behandling av kasserade däck. Enligt beslutet är den som tillverkar eller importerar däck skyldig att ordna insamling och återvinning av däck och den som säljer däck är skyldig att ta emot kasserade däck. Syftet med beslutet är att 90 procent av de däck som kasseras skall återvinnas före år 2000. Statsrådets beslut har fattats med stöd av avfallslagen och torde inte vara tillämpligt på Åland eftersom rättsområdet renhållning anses höra till landskapets behörighetsområde.

I praktiken handhas återvinningen i riket av ett bolag, Finlands däckåtervinning Ab, som bildats av importörer, tillverkare och regummerare. Bolaget anlitar i sin tur entreprenörer för insamlingen av däcken.

I och med att statsrådets beslut trädde i kraft i riket började däcksförsäljarna ta ut en återvinningsavgift vid försäljning av däck. Avgiften utgör 12 mark för personbilsdäck och upp till 200 mark för traktor- och lastbilsdäck. Enligt vad utskottet fått erfara har även de åländska däcksförsäljarna uppburit avgiften och har också tagit emot kasserade

däck. Däcken har dock inte återvunnits utan har förts till soptipparna. På Åland kasseras årligen ca 150 ton däck vilket motsvarar ca 1,5 procent av den totala avfallsmängden. Sedan tre år tillbaka sorteras däcken ut ur det övriga avfallet på i princip alla soptippar där de ännu finns lagrade.

Enligt vad utskottet fått erfara har nu de större däcksförsäljarna i landskapet på frivillig väg slutit avtal med Finlands däckåtervinning Ab om återvinning av däck. Som entreprenör för insamling av däck i landskapet fungerar Ålands renhållnings Ab. Avtalen, som trädde i kraft den 1 oktober 1996, omfattar dock inte de däck som sedan 1993 finns lagrade på soptipparna.

Utskottet har också fått erfara att landskapsstyrelsen avser att ta frågan om behovet av en lag eller ett beslut som motsvarar statsrådets nämnda beslut, till övervägande varför utskottet föreslår att motionen förkastas. Det vore enligt utskottets mening dock angeläget att landskapsstyrelsen även initierade en diskussion med kommunerna om åtgärder i syfte att återvinna de däck som idag redan finns insamlade.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget har den 1 april 1996 inbegärt social- och miljöutskottets yttrande över motionen.

Utskottet har i ärendet hört landskapsstyrelseledamoten Gun Carlson, miljöjuristen Helena Blomqvist, verkställande direktören för Ålands problemavfall Ab Christian Nordas, däcksförsäljaren Conny Rundberg och verkställande direktören för Ålands renhållnings Ab Ingmar Wikman.

I ärendets avgörande behandling har deltagit ordföranden Olof Erland, ledamöterna Beijar, Pehrsson och Mattsson samt ersättaren Söderholm.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Lagtinget med förkastande av hemställningsmotion nr 32/1995-96 bringar betänkandets motivering till landskapsstyrelsens kännedom.

Mariehamn den 23 oktober 1996

Ordförande

Olof Erland

Sekreterare

Susanne Eriksson